

**ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ
ПЕРЕВІРКИ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ
ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В
ГОВОРІННІ ТА ПИСЬМІ В МАЙБУТНІХ ТУРИЗМОЗНАВЦІВ**

Окопна Я. В.

кандидат педагогічних наук,

В умовах стрімкого розвитку різноманітних міжнародних контактів однією з обов'язкових кваліфікаційних вимог до майбутніх працівників напряму 6.140103 «Туризм» є вміння здійснювати професійно орієнтоване спілкування другою іноземною мовою (ІМ). Відтак, майбутні туризмознавці мають володіти не лише певними фаховими знаннями, але й будувати професійно орієнтовану комунікацію другою ІМ з метою передачі іншомовному співрозмовнику фахової інформації, описувати явища, пояснювати факти та наводити аргументи для досягнення бажаного позитивного результату [1: 114 – 119].

Теоретико-методичні засади експериментальної перевірки технології формування професійно орієнтованої німецькомовної компетентності в говорінні та письмі в майбутніх туризмознавців було реалізовано в межах основного природного експерименту, який проводився в грудні-квітні 2015 – 2016 н.р. на базі Національного університету харчових технологій (НУХТ). В експерименті брали участь три експериментальні групи (ЕГ-1, ЕГ-2 та ЕГ-3 – по 16 студентів IV-го року навчання у кожній). Це майбутні туризмознавці за спеціальністю 6.140103 «Туризм» (загальна кількість учасників експерименту – 48 осіб). Для теоретичного обґрунтування експериментальної наукової розвідки зазначеної вище технології навчання ми керувалися наступними положеннями. 1. В процесі формування німецькомовної професійно орієнтованої компетентності (НПОК) у продуктивних видах мовленнєвої діяльності в майбутніх туризмознавців слід врахувати мовні труднощі, які виникають у студента немовного вищого навчального закладу (ВНЗ) в процесі оволодіння другою ІМ. В межах мовних труднощів ми виокремлюємо труднощі, які пов'язані з лінгвістичними особливостями мовного професійно орієнтованого автентичного матеріалу передбаченого для формування НПОК у майбутніх фахівців сфери міжнародного туризму. Зокрема, це наявність аббревіатур, багатокомпонентних словосполучень, вузькоспеціальних термінів, складних речень із кількома різнотипними підрядними, інфінітивних, дієприслівникових та дієприкметникових конструкцій, стилістичних прийомів тощо. Окрім цього, процес ідентифікації, рецепції й подальшого розуміння автентичного іншомовного матеріалу другою ІМ з опорою на першу ІМ – англійську [2], передбачає певні розумові дії, що становлять психологічні труднощі пов'язані з постійною інтерференцією та пригніченням явища позитивного переносу в продукуванні іншомовного мовлення (як усного, так і письмового) другою ІМ, зокрема: 1) структурування (систематизація та класифікація мовленнєвих елементів); 2) смислове групування та впорядкування; 3) смислова компресія і визначення основної ідеї породжуваного

висловлення. 2. Враховуючи важливість компресії інформації з фаху для розуміння й подальшого її продукування в усній (усні доповіді на прес-конференціях, під час проведення рекламних акцій, на семінарах, колоквиумах, круглих столах тощо) та письмовій (реклама туристичного продукту в стислому та розгорнутому вигляді) формах; а також багатоопераційний алгоритм її (компресії) реалізації, у студентів немовного ВНЗ за спеціальністю 6.140103 «Туризм» слід сформувати вміння смислового згортання. 3. Для успішного виконання заявлених завдань в межах формування НПОК у говорінні та письмі за умов комбінованого дистанційного навчання майбутнім туризмознавцям слід оволодіти відповідними стратегіями. Ми їх класифікували у чотири групи: планування, виконання, оцінювання та корекція. Ці групи стратегій реалізуються за допомогою розроблених вправ і завдань на відповідних етапах формування НПОКК. 4. Запропонована підсистема вправ і завдань, у свою чергу, також, складається з чотирьох груп відповідно до формування та вдосконалення навичок і вмінь НПОК у говорінні та письмі: 1) група вправ для формування та розвитку вмінь прогнозування змісту породжуваного висловлювання; 2) група вправ для вдосконалення лексико-стилістичних і граматичних навичок говоріння та письма; 3) група вправ і завдань для формування й розвитку вмінь усного та письмового продукування та смислової компресії змісту породжуваного висловлювання; 4) підсистема завдань для контролю сформованості вмінь НПОК у продуктивних видах мовленнєвої діяльності.

Перспективи подальших наукових розвідок ми вбачаємо в реалізації методичних рекомендацій щодо технологій формування НПОКК у майбутніх туризмознавців.

Література:

1. Окопна Я. В. Система Moodle в дистанційному професійно орієнтованому навчанні другої іноземної мови майбутніх працівників туристичної сфери: мережева підтримка навчально-виховного процесу / Я. В. Окопна // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики: збірник наукових праць. – Випуск 25 (35) / ред. кол. : Н. В. Гузій (відп. ред.). – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2015. – 180 с. – С. 114 – 119.

2. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра напряму підготовки 6.140103 «Туризм» галузі знань 1401 «Сфера обслуговування», кваліфікація: бакалавр з туризму 3414 «Фахівець з туристичного обслуговування», 3414 «Екскурсолод», Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Київ – 2012. – 36 с.